SPRAWDZIAN · JĘZYK POLSKI

Sprawdzian z „Lalki” **Grupa A**

Bolesław Prus

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 24

10 zadań, 24 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Kim był Maruszewicz w powieści?

(A) lekarzem przyjaźniącym się z Wokulskim
(B) naukowcem i wynalazcą w Paryżu
(C) zdeklasowanym szlachcicem i oszustem
(D) uczciwym kupcem i wspólnikiem Wokulskiego

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Która postać z „Lalki” łączy cechy romantycznego idealisty i pozytywisty, reprezentując pokolenie przejściowe?

(A) Ochocki
(B) Rzecki
(C) Szlangbaum
(D) Wokulski

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–1 pkt)

Jaką cenę zapłacił Wokulski za kamienicę Łęckich?

(A) 100 tysięcy rubli
(B) 90 tysięcy rubli
(C) 80 tysięcy rubli
(D) 60 tysięcy rubli

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 4. (0–4 pkt)

Dopasuj wydarzenia do miejsc, w których się rozegrały.

1. Wyścig konny i wyzwanie barona na pojedynek	…	A. Paryż
2. Spacery z Izabelą po ruinach zamku	…	B. tor wyścigowy w Warszawie
3. Spotkanie z profesorem Geistem	…	C. sąd warszawski
4. Proces o lalkę	…	D. Zasław – ruiny zamku niedaleko posiadłości prezesowej

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 5. (0–4 pkt)

Dopasuj miejsca i sytuacje z paryskiego pobytu Wokulskiego do ich symbolicznego znaczenia.

1. Narady z kontrahentami Suzina	…	A. Możliwość kariery naukowej
2. Pokój Wokulskiego w Grand Hotelu	…	B. Symbol porządku i cywilizacji
3. Ulice i plan Paryża	…	C. Świat interesów i pieniądza
4. Laboratorium profesora Geista	…	D. Miejsce samotności i tęsknoty za Izabelą

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 6. (0–4 pkt)

Uzupełnij luki.

Henryk Szlangbaum próbował się zasymilować – obchodził (1) _____ i Boże Narodzenie, a nawet zmienił nazwisko na (2) _____. Nie znalazł jednak (3) _____ wśród Polaków, więc wrócił do dawnego nazwiska i odmówił przyjęcia (4) _____, bo – jak mówi – jako meches byłby „wstrętny i dla chrześcijan, i dla Żydów".

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, kim była pani Wąsowska i jaką rolę odegrała w życiu Wokulskiego.

Opisz postać pani Wąsowskiej i jej relacje z Wokulskim. (30-50 słów)

Zadanie 8. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, dlaczego baron Dalski wyzwał Starskiego na pojedynek.

Opisz powód pojedynku i jego konsekwencje. (30-50 słów)

Zadanie 9. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, dlaczego Wokulski zorganizował aplauz dla Rossiego.

Podaj powód zorganizowania oklasków i wyjaśnij cel tej akcji. (30-50 słów)

Zadanie 10. (0–3 pkt)

Wyjaśnij znaczenie tytułu Lalka.

Przedstaw co najmniej dwa znaczenia tytułu powieści. (50-80 słów)

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/polski/lalka

SPRAWDZIAN · JĘZYK POLSKI

Sprawdzian z „Lalki” **Grupa B**

Bolesław Prus

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 24

10 zadań, 24 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Z jakiej rodziny pochodził Stanisław Wokulski?

(A) z bogatej rodziny kupieckiej
(B) z rodziny chłopskiej
(C) ze zubożałej rodziny szlacheckiej
(D) z rodziny arystokratycznej

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Co Wokulski, chcąc pomóc finansowo Łęckim, kupił od nich na licytacji za wygórowaną cenę?

(A) kamienicę
(B) sklep
(C) pałac
(D) powóz

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–1 pkt)

Z kim ożenił się Wokulski, zyskując dzięki temu sklep i środki do życia?

(A) z Małgorzatą Minclową
(B) z panną Izabelą Łęcką
(C) z panią Heleną Stawską
(D) z bogatą wdową Wąsowską

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 4. (0–4 pkt)

Dopasuj cytaty z „Lalki” do sytuacji i postaci, których dotyczą.

1. „Marionetki!… Wszystko marionetki!…”	…	A. Opinia Szumana o Wokulskim
2. „Półgłówek, skończony półgłówek! […] Czystej krwi polski romantyk”	…	B. Pożegnanie Wokulskiego z Izabelą
3. „Farewell, miss Iza, farewell!”	…	C. Napis na krzyżu wycięty przez Węgiełka
4. „Non omnis moriar”	…	D. Refleksja Rzeckiego o życiu

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 5. (0–4 pkt)

Dopasuj postaci z „Lalki” do ich charakterystyk.

1. Maruszewicz	…	A. życzliwa, zaradna kobieta porzucona przez zaginionego męża
2. Helena Stawska	…	B. zubożały arystokrata
3. Tomasz Łęcki	…	C. żydowski lekarz i naukowiec
4. doktor Szuman	…	D. zdeklasowany szlachcic i oszust

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 6. (0–4 pkt)

Uzupełnij luki, wybierając wyrażenia z listy.

Po zerwaniu z Izabelą Wokulski najprawdopodobniej popełnił (1) _____, wysadzając w powietrze (2) _____. Świadczy o tym (3) _____ z napisem Non omnis moriar. Rzecki (4) _____ w swoim mieszkaniu, nie doczekawszy się wiadomości od Wokulskiego.

(1) oszustwo / samobójstwo / morderstwo / zdradę
(2) laboratorium Geista / zamek w Zasławiu / kamienicę Łęckich / dworzec w Skierniewicach
(3) obelisk / kamień / krzyż / medalion
(4) zabił się / umarł / oszalał / zaginął

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, czym zajmował się doktor Szuman.

Opisz zawód i główne zajęcia doktora Szumana. (30-50 słów)

Zadanie 8. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, dlaczego Stanisław Wokulski wyjechał do Bułgarii.

Podaj powód wyjazdu Wokulskiego do Bułgarii i wyjaśnij, co chciał osiągnąć. (30-50 słów)

Zadanie 9. (0–2 pkt)

Kim była Helena Stawska i czym różniła się od Izabeli Łęckiej?

Scharakteryzuj Helenę Stawską i wskaż główną różnicę między nią a Izabelą. (40-60 słów)

Zadanie 10. (0–3 pkt)

Opisz, jak Wokulski pomagał ludziom w potrzebie.

Podaj co najmniej trzy przykłady pomocy Wokulskiego innym osobom. (50-80 słów)

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/polski/lalka

Sprawdzian z „Lalki”

Grupa A

1. (1 pkt) **C**

2. (1 pkt) **D**

3. (1 pkt) **B**

4. (4 pkt) **1–B, 2–D, 3–A, 4–C** — po 1 pkt za parę

5. (4 pkt) **1–C, 2–D, 3–B, 4–A** — po 1 pkt za parę

6. (4 pkt) **(1) Wielkanoc; (2) Szlangowski; (3) akceptacji; (4) chrztu** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Pani Wąsowska to młoda, piękna wdowa z arystokratycznego towarzystwa, przyjaciółka Izabeli Łęckiej. W Zasławku u prezesowej flirtowała z Wokulskim, a później pośredniczyła między nim a Izabelą i próbowała ich pogodzić, sama okazując mu zainteresowanie.
Punktacja: określenie jako młoda, piękna wdowa z kręgu arystokracji, przyjaciółka Izabeli (1 pkt); wskazanie jej roli wobec Wokulskiego: flirtowała z nim w Zasławku, pośredniczyła między nim a Izabelą i próbowała ich pogodzić (1 pkt)

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Baron Dalski wyzwał Starskiego na pojedynek, bo Węgiełek powiedział mu, że jego żona Ewelina poszła ze Starskim „w krzaki” podczas wycieczki do ruin zamku w Zasławiu. Baron postanowił się z nią rozwieść, a w pojedynku został lekko ranny.
Punktacja: wskazanie zdrady żony barona ze Starskim (1 pkt); informacja o rozwodzie lub rozstaniu (1 pkt)

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Izabela zachwycała się włoskim tragikiem Rossim – był jej ideałem jeszcze z Paryża. Wokulski urządzał mu klakę i znosił do teatru prezenty, aby sprawić jej przyjemność – wszystkie jego działania były podporządkowane zdobyciu serca Izabeli.
Punktacja: wskazanie, że Izabela zachwycała się Rossim (1 pkt); wyjaśnienie, że Wokulski chciał sprawić jej przyjemność (1 pkt)

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Tytuł ma wielowymiarowe znaczenie: po pierwsze odnosi się do Izabeli Łęckiej jako lalki salonowej - pięknej, ale pustej emocjonalnie. Po drugie nawiązuje do procesu sądowego o lalkę między panią Stawską a baronową. Po trzecie symbolizuje topos theatrum mundi - ludzi jako marionetki kierowane przez społeczeństwo i los.
Punktacja: odniesienie do Izabeli jako lalki salonowej (1 pkt); wspomnienie procesu o lalkę między Stawską a Krzeszowską (1 pkt); topos theatrum mundi - ludzie jako marionetki (1 pkt)

Grupa B

1. (1 pkt) **C**

2. (1 pkt) **A**

3. (1 pkt) **A**

4. (4 pkt) **1–D, 2–A, 3–B, 4–C** — po 1 pkt za parę

5. (4 pkt) **1–D, 2–A, 3–B, 4–C** — po 1 pkt za parę

6. (4 pkt) **(1) samobójstwo; (2) zamek w Zasławiu; (3) krzyż; (4) umarł** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Doktor Szuman był lekarzem pochodzenia żydowskiego. Mając majątek, leczył darmo i tylko wtedy, gdy służyło to jego studiom etnograficznym, a później całkiem porzucił praktykę. Zajmował się badaniami naukowymi – badał ludzi i ich włosy.
Punktacja: wskazanie, że był lekarzem, który leczył darmo tylko na potrzeby swoich badań albo całkiem porzucił praktykę (1 pkt); wskazanie, że zajmował się badaniami naukowymi, np. nad ludźmi i ich włosami (1 pkt)

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Wokulski wyjechał do Bułgarii podczas wojny rosyjsko-tureckiej, aby jako wojskowy dostawca zarobić majątek. Pieniądze były mu potrzebne, by zbliżyć się do Izabeli Łęckiej, w której był zakochany bez pamięci.
Punktacja: wskazanie, że wyjechał zarobić majątek (1 pkt); wyjaśnienie, że chciał zdobyć Izabelę Łęcką (1 pkt)

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Helena Stawska to uboga, uczciwa kobieta, która utrzymuje córkę i matkę z lekcji; jej mąż, oskarżony o zabójstwo, uciekł za granicę. W przeciwieństwie do Izabeli jest życzliwa, zaradna i opiekuńcza wobec rodziny. Stanowi pozytywny kontrast dla pustej emocjonalnie Łęckiej.
Punktacja: opis Heleny jako ubogiej, pracującej kobiety utrzymującej córkę i matkę (1 pkt); kontrast: Helena życzliwa i uczciwa vs Izabela egoistyczna (1 pkt)

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Wokulski pomagał wielu osobom: dał Wysockiemu dziesięć rubli, pozwolił wybrać konia i dał mu pracę; Mariannie, byłej prostytutce, załatwił pobyt u magdalenek i kupił maszynę do szycia; dał dobrze płatną pracę w sklepie Helenie Stawskiej; Węgiełkowi sprawił wesele i dołożył kilkaset rubli; Obermanowi oddał pieniądze, które ten musiał zwrócić za zgubione ponad czterysta rubli.
Punktacja: pomoc Wysockiemu (pieniądze, koń, praca) (1 pkt); pomoc Mariannie, byłej prostytutce (spłata długu, magdalenki, maszyna do szycia) (1 pkt); pomoc innym (Helenie Stawskiej, Węgiełkowi, Obermanowi) (1 pkt)

Skala ocen (orientacyjna, 24 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	22–24 pkt
dobry (4)	18–21 pkt
dostateczny (3)	12–17 pkt
dopuszczający (2)	8–11 pkt
niedostateczny (1)	0–7 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/polski/lalka**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.